

Nález dvou divadelních her

Jára Cimrman

Liptákovské kronice děkujeme i za objev dvou dosud neznámých Cimrmanových divadelních her. Na str.124 je totiž následující zápis:

„Videňák opět zasáhl do života naší obce, když s několika kumpány secvičil své podivné divadelní kusy. Samo jejich předvedení v hostinci U Sirotků prošlo bezvalné pozornosti obce a zaznamenávám je tu jen proto, co skrze ně následovalo.

Divadelní secvičování odbývalo se v lesovně, často za nepřítomnosti váženého

p. nadlesního Schmoranze, což zavdalo příčinu k řečem o pí. nadlesní a Videňákovi, na nichž ovšem nebylo ani zbla pravdy. Všechnu tuto činnost divadelní vyvíjel

Videňák údajně proto, aby se naše obec měla čím pochlubit, až k nám na podzim

zavítá již dříve ohlášená návštěva petrohradských ochotníků. Jak se však ukázalo,

tito ochotníci, v originále ochotníci, měli zájem jen o lovení zvěře a žádnou divadelní činnost nevyvíjeli. A tak Videňák utržil opět jen ostudu.

Záznamy rodinné:

Den před Štědrým večerem narodil se v rodině nadlesního Schmoranze synáček

Jaroslav. Událost tato kvitována zvláště radostně samotným panem nadlesním, neboť tento ve svých padesáti pěti letech obával se již bezdětnosti.“

Po tom, co jsem přečetl, nepřekvapí, že jsme texty obou her našli v lesovně pod

Mariánskou horou, přepsané úhledným ženským rukopisem. Jedná se o hry „Posel

světla“ a „Vizionář“.

O hře „Posel světla“ se můžeme dočíst v autobiografické knížce záhřebského

herce Stanka Miloviče, mimochodem ortodoxního monologisty, v knížce nazvané

„Před oponou za oponou nesmí nikdo stát, nebo nebudu hrát!“ Je tam otištěn Cimrmanův dopis Milovičovi z r.1912:

„Stanko! Dopsal jsem právě novou hru – nic pro Tebe, jsou tam čtyři osoby.

Ale vzpomněl jsem na tvůj slavný monolog starého rybáře ze hry Děravé síť. Říkáš

tam: Ó! Budoucím čase tótó!“ ... Promiňte...

„Říkáš tam o budoucím čase toto: Ó, řeko času, jakým to korytem budeš se

brát? Ó, roky příští, jaký as úděl chystáte nám? Bude syn otci, otec synu, dcera

matce, matka dceři, synovec strýci, strýc tetě, teta vnuku, vnu
k dědovi, všichni pak
sobě vzájemně skývu? Nebude tvář lidu jasná a dobrá! Nebude rod
ina laskavý
kruh!“ ... Promiňte...
Ne! Bude tvář lidu jasná a dobrá! Ne! Bude rodina laskavý kruh!

Nuže tahle Tvá slova, Stanko, zněla mi v uších, když jsem psal
svého Posla
světla. Zápleťka hry odehrává se právě v těch „příštích rocích“
, v době budoucí,
kdy lidé budou ušlechtilí, kdy se nebude krást ani loupit a kdy
- cituji tě - rodina
bude laskavý kruh.
„V jednom místě hry,“ pokračuje Cimrman, „nechávám postavy, aby
hovořily
také o mně. O tom, jak tu budou snahy mou památku zneuctít, ale
jak se mě mládež
budoucnosti zastane. Někteří mi to vytýkají jako samochválu. Al
e, Stanko, nepochválím-li se sám, nikdo to za mne neudělá.“